

TERUGWINNAARS

SAMEN MAKEN WE VAN ONS AFVAL WEER GRONDSTOF

Evaluatie aanpak #Terugwinnaars Heerde

september 2023

Rik Hardenberg, beleidsadviseur ROVA

Over dit document

- Dit document brengt de resultaten in kaart van de uitvoering van #Terugwinnaars, aanpak verbeteren kwaliteit grondstoffen, in de gemeente Heerde.
- #Terugwinnaars is tussen april 2023 en juli 2023 uitgevoerd in een samenwerking tussen de gemeente Heerde en ROVA.
- Deze evaluatie omvat een effectmeting en is geen procesevaluatie.

Inhoudsopgave

1. Aanleiding en doelstelling
2. Wat is aanpak #Terugwinnaars?
3. Welke activiteiten zijn ondernomen?
4. Gerealiseerde resultaten
 - i. Kwaliteitscontroles
 - ii. Afkeur
 - iii. Overige resultaten
5. Conclusie en aanbevelingen

1. Aanleiding en context

- Afvalscheidingsresultaten in gemeente Heerde waren al goed (VANG-doelen voor 2020 ruimschoots gehaald)
- Verschuiving focus van kwantiteit naar kwaliteit
 - O.a. steeds strengere eisen van verwerkers
- Gemeente Heerde had de afgelopen jaren gemiddeld 4% afkeur van pmd, wat onder het ROVA gemiddelde ligt (9%)
- Wens om toekomstige kosten te voorkomen/verminderen

Doelen en beoogde resultaten

Beoogd effect: Inwoners gemeente Heerde scheiden hun pmd beter

- Indicator: het percentage goed aangeboden pmd zakken (niet vervuild)
- Doel: een gemeten verbetering van kwaliteit ten opzichte van de 0-meting

Beoogde resultaten:

- 3 controlerondes kwaliteit pmd (minimaal 10% aantal aansluitingen)
- Wijkgerichte maatwerkinterventies
- Gemeentebrede communicatie-acties
- Online en offline campagne

Voorbeelden vervuiling 'pmd'

Restafval

Piepschuim

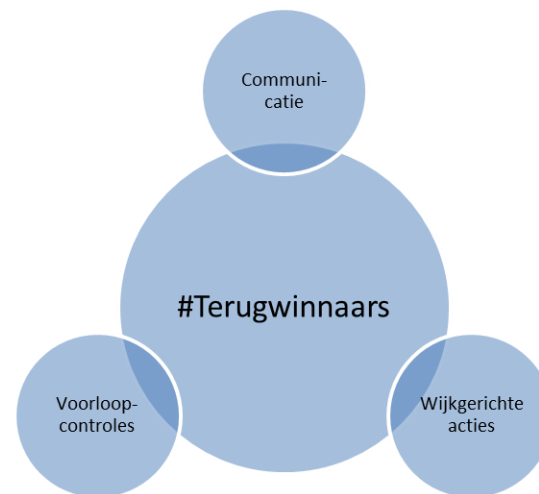

Folie & Worteldoek

2. #Terugwinnaars: algemene opzet

- De aanpak #Terugwinnaars bestaat uit drie kernelementen:
 1. Algemene grondstoffencommunicatie
 2. Kwaliteitscontroles door het Voorloopteam
 3. Maatwerkacties
- Het is een aanpak op maat, waarbij met leren & experimenteren van wat werkt.

3. Uitgevoerde activiteiten

- 3 controlerondes in beide kernen
- Vervuilde zakken blijven een dag staan en krijgen een waarschuwingsticker
- Inzet spandoeken (2x)
- Inzet social media en gemeentepagina, nieuwsblad Schaapskooi huis-aan-huis krant
- Grondstoffenspeurtocht in Heerde tijdens meivakantie
- Verspreiding kleurplaten

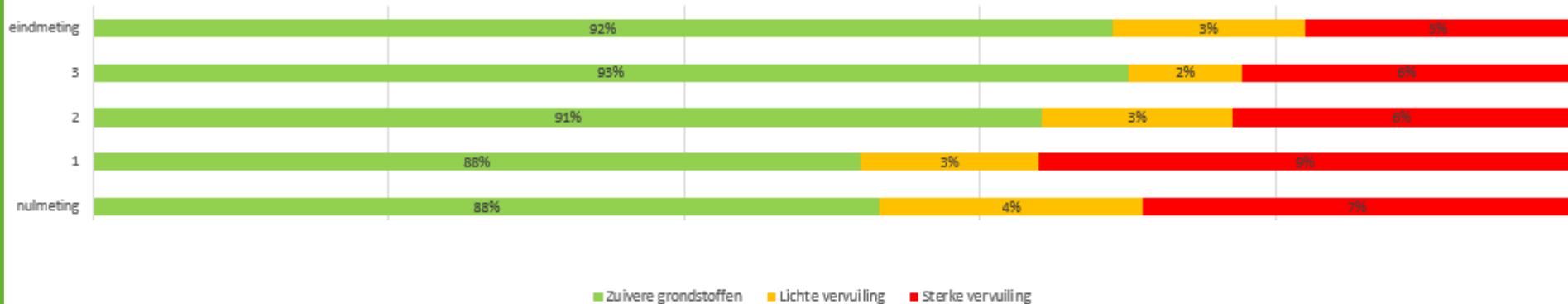
Maatwerkactie

- Afvalscheidingsspel
- 3 locaties
- Ca. 60 deelnemers
- 3 prijzen

4. Gerealiseerde resultaten: vervuilingsgraad controlerondes

Resultaten Terugwinnaars gem. Heerde

4. Resultaten controles: toelichting

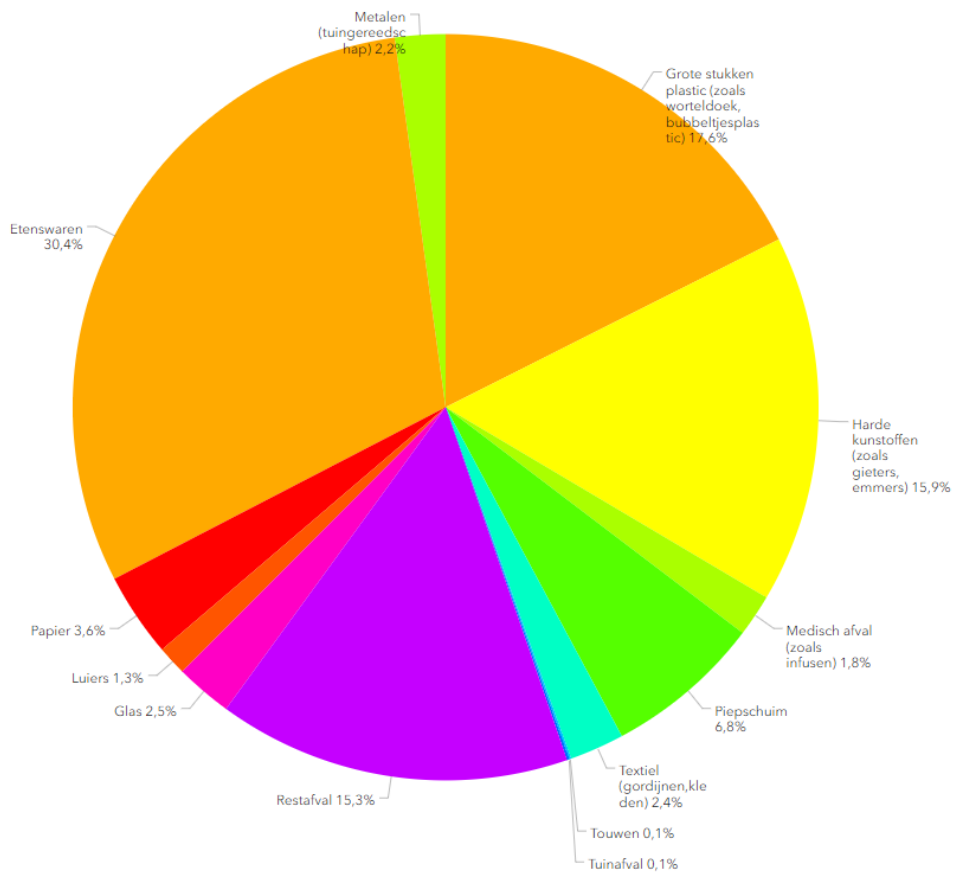
- Door de inzameling van pmd met de doorzichtige zak is de kwaliteit van het ingezamelde pmd in de gemeente Heerde al zeer goed.
- Tijdens de nulmeting is in de controlegebieden in 88 % van de zakken schoon pmd aangetroffen. Tijdens de eindmeting is dit 92 %.
- De sterk vervuilde zakken zijn met 2% afgenomen.
- De verbetering van de kwaliteit bouwt zich gedurende de loop van het traject steeds verder uit.
- Na de derde controle ronde hebben geen interventies meer plaatsgevonden. Toch is bij de eindmeting de minste vervuiling aangetroffen. Dit duidt op een langdurig effect van Terugwinnaars.

4. Resultaten controles: overzicht per controlegebied

Controleronde	Heerde					Wapenveld				
	nulmeting	1	2	3	eindmeting	nulmeting	1	2	3	eindmeting
Aantal containers	1951	632	913	942	2355	2728	557	709	1019	2308
Zuivere grondstoffen	1770	559	845	871	2177	2362	487	632	943	2124
Lichte vervuiling	49	17	31	8	94	159	19	21	30	58
Sterke vervuiling	132	56	37	63	84	207	51	56	46	126

Controleronde	Heerde					Wapenveld				
	nulmeting	1	2	3	eindmeting	nulmeting	1	2	3	eindmeting
Zuivere grondstoffen	91%	88%	93%	92%	92%	87%	87%	89%	93%	92%
Lichte vervuiling	3%	3%	3%	1%	4%	6%	3%	3%	3%	3%
Sterke vervuiling	7%	9%	4%	7%	4%	8%	9%	8%	5%	5%

Resultaten voorloopcontroles: Type vervuiling

Toelichting:

Tijdens de voorloopcontroles wordt van de vervuilde (licht en sterk) zak geregistreerd welke vervuiling is aangetroffen. Treffen we meerdere soorten vervuiling aan, dan wordt de vervuiling die het meest verstoring is geregistreerd. Zitten er bijvoorbeeld etenswaren en grote stukken plastic in de container, dan registreren we op grote stukken plastic.

De percentages in deze grafieken geven aan welk deel van de verontreinigde containers de betreffende vervuiling bevatte tijdens de voorloopcontroles. Daarmee geven de percentages dus geen inzicht in hoeveelheden of volume, alleen in aantallen.

Type vervuiling controles: toelichting

- Tijdens de controles zijn etenswaren en grote stukken plastic de meest aangetroffen vervuilingen in de aangeboden pmd-zakken.
- Dit waren bij alle controlerondes (inclusief nul- en eindmeting) de meest aangetroffen vervuilingen in de pmd-zakken.
- Kijkend naar de aanwezigheid van etenwaren (30,4 %) heeft de gemeente Heerde besloten om deze stroom extra te benadrukken in de communicatie van het traject.

4. Resultaten: overig

- Weinig vragen inwoners bij KCC (gemeente en ROVA).
- Weinig discussies op de facebook-pagina van de gemeente Heerde.
- Inwoners reageerden over het algemeen positief op de aanpak en de controles. Dit geldt op straat tijdens de voorloopcontroles maar vooral tijdens de maatwerkacties.
- Vervuilde zakken werden niet ingezameld en een dag later opgehaald. Slechts 10% van de zakken werden een dag later aangetroffen. Inwoners ruimden vervuilde zakken zelf op!

5. Conclusies

- Het beoogde doel van #Terugwinnaars is gerealiseerd: 4% van de inwoners is hun pmd beter gaan aanbieden door de aanpak (controlegebieden).
- Inwoners reageerden over het algemeen positief op zowel de aanpak als de controles.
- Inzet van toezicht en handhaving is niet nodig gebleken.
- In vergelijking met Terugwinnaars-trajecten in andere ROVA-gemeenten blijkt het pmd zowel in de nul als eind-meting kwalitatief het beste te zijn. Andere ROVA-gemeenten zamelen pmd in met mini-containers.

5. Aanbevelingen

Aanbevolen wordt om:

- Systematische voorloopcontroles in te voeren op het pmd zodat alle inwoners in ieder geval één keer per jaar worden gecontroleerd, in bepaalde buurten vaker indien er indicatie is dat de vervuiling daar toeneemt.
- Communicatie over het goed scheiden van afval en grondstoffen op structurelere basis in te zetten.

TERUGWINNAARS

SAMEN MAKEN WE VAN ONS AFVAL WEER GRONDSTOF